

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В З'ЮНЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК ХЛІП. Ч. 236. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 10-го жовтня 1935. VOL. XLIII. No. 236. Jersey City, N. J., Thursday, October 10, 1935. THREE CENTS

АМЕРИКА ОСТЕРІГАЄ ІТАЛІЮ ПЕРЕД БОМБАРДУВАННЯМ АМЕРИКАНСЬКОГО ДОБРА

ВАШИНГТОН. — Американський уряд вислав до італійського уряду просбубу не бомбардувати американських маетків підчас есентуального бомбардування етіопської столиці Адіс Абаби.

Думку поставити це домагаюся Італії піддав йому американський амбасадор в Етіопії, котрий рівночасно доміс, що такі самі домагаюся будуть ставити інші уряди, репрезентовані в Етіопії.

ЕКСПОРТЕРИ ІГНОРУЮТЬ ДЕКРЕТ ПРЕЗИДЕНТА.

НЮ ЙОРК. — На зборах керівників експортних підприємств, що відбулися у вівторок у готелі Пенсильванія, рішено одностайно не звертати уваги на декрет президента Рузвельта проти експорту до воюючих держав.

Експортери рішили приймати замовлення на всім товари і від Італії й Етіопії, якщо замовляючий буде платити за товари готівкою та постаряться за їх перевіз.

КОНВЕНЦІЯ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

АТЛАНТИК СІТІ (Ню Джерзі). — На річний конвенції Американської Федерації Праці виступила з промовою секретарка праці Перкінс та заявила, на основі урядових даних, що торговельний рух у країну значно поправився.

Вона далі вказувала на нове суспільне законодавство, ухвалене конгресом на останній сесії за старанням уряду, головню на закон про суспільне забезпечення, котрий вона назвала одним з найпожиттєвіших законів, ухвалених конгресом за весь час існування З'юнених Держав.

Конвенції предлажено цілу повину резолюцій. Ці резолюції відносяться до таких питань, як: боротьба за спосіб організації робітничих юній, питання організації спеціальної робітничої партії, зміна конституційної влади найвищого суду З'юнених Держав, ріжних нових економічних і громадянських законів, тощо. За організацію робітничої партії поставлено аж три окремі резолюції. Дві резолюції відносяться до бойкоту німецьких товарів.

ЗА ПРАВО УРЯДУ УСТАНОВЛЮВАТИ РОБІТНИКАМ ЗАПЛАТУ.

РИЧМОНД (Верджінія). — При вирішуванню одного приватного pozw суддя постановив, що секретар праці має право встановлювати висоту робітничої зарплати на федеральних роботах, одначе не має права рішати, від якого часу ця зарплата має бути плачена.

„ГРАФ“ ЗЛОДИЄМ.

НЮ ЙОРК. — Місцевий стейтсвий суд засудив на півтора року в'язниці 47-літнього Едмонда Рауля де Кастельноа Русельто, що представляв себе французським шпильником з титулом маркіза. Признався він перед судом, що побирав у ріжних крамничаних товари та платив за них чеками, не маючи на них в банку покриття.

На розпаві показався, що він сидів уже за обманства в Франції, Англії й у федеральній тюрмі в Атланті. Федеральний уряд має до нього справу за вдавню чужого дипломата ще з 1927-го року.

НОВІ КЛОПОТИ КАНАДІЙСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ З ДУХОБОРАМИ.

БАНФ (Алберта, Канада). — Минулої п'ятниці вечером виборилися Дж. Шо, „констебль“ канадської кінної поліції, та В. Вейнрайт, муніципальний „констебль“, з трома Москалями з релігійної секти духоборів, підозрілих за напад на крамничню, щоб доставити їх до тюрми. Коли поліція не з'явилася у в'язниці на час, поліція почала слідство. Один фармер доміс потім, що він знайшов тіла поліції за кулями в головах. Поліція скріпила свої пошукування духоборів. Довго вони не давали слідку.

Аж у понеділок вечером поліція попала на вітківки, що їхали коло міста Кенморі автомобіля, яке вони вкрали в Калгарі від одного автомобіля, котрого рівночасно ограбили. Коли поліція хотіла їх арештувати, ці відірвали на поліцейські огню. У вівторок в'язниці на час, поліція почала слідство. Один фармер доміс потім, що він знайшов тіла поліції за кулями в головах. Поліція скріпила свої пошукування духоборів. Довго вони не давали слідку.

Ранених арештовано й відставлено до шпиталю в Калгарі. Лікарі кажуть, що Калмиков відій по-мре.

КОПАЛЬНИ ЗОЛОТА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Чеська преса пише, що в чехословацькій копальні золота в Кременіці працюють тепер 480 робітників, а в копальні Банська Гарніца 630. Завдяки приміненню найновіших здобутків техніки, кількість цінного металу збільшилася помітно і перевищить у цьому році кількість 400 кг. золота, яку то кількість добули минулого року.

ТУРЕЦЬКИЙ УРЯД НАГОРОДЖУЄ РОДИЧІВ БАГАТІОХ ДІТЕЙ.

Турецьке міністерство рігівні має видати розпорядок у справі нагороджування родичів, що мають багато дітей. Найменшою мірою є посади 6 дітей. Крім цього родичів, що мають більше як 6 дітей, будуть частинно звільнені від податків.

ОПЕРАЦІЯ З МУЗИКОЮ.

При операціях, що відбуваються після місцевого знечелення, некорисно впливає на пацієнта те, що він переживає все те, що доводило його дітей. Щоб відвернути його увагу від самої операції, завели у лікарнянісмі шпиталі музику підчас операції. Пацієнт дістає на голову слухальники і слухає підчас операції музику. Вибір музичних кусників перелювано відповідно до освіти та смаку пацієнта. Майже всі пацієнти були доси вдоволені, деякі казали навіть, що вони переселили час операції немов у якімсь приємній опинії.

КОГУТИ З ДЗВІНЧОКАМИ.

У Баварії дуже розвелися цього року лиси, заподіюючи величезні шкоди у курниках. Баварські селяни радять собі тепер так, що виносять когутам на шию маленькі дзвіночки. Декуди дають ці дзвіночки не тільки когутам, але також куркам. Звук дзвіночків має відшаршувати успішно лисів, а також яструбів.

Розуміється, що добрим способом на лисів теж добрий лис.

ВИВІЗ ПТИЦЬ.

В серпні ці п. вивезли з Польщі 173,993 кг. птиці. Порівнюючи вивіз зі серпня 1934 р., виходить, що експорт збільшився на 17,204 кг. Експорт обхопив: 158,075 кг. курок, 12,705 кг. гусей і 3,212 кг. качок. З того до Австрії вивезли 47,607 кг., до Бельгії 60,831 кг. і до Палестини 66,555 кг.

„ЗДЕГЕНЕРОВАНЕ МИ- СТЕСТВО“.

Виставу „здегенерованого мистецтва“ відкрито в Нирнбергу. На відкритті бурмістр міста Дрезна заявив, що вистава має освідити німеческого громадянства, до якого відпідлягає і zdeгенерування дійшлю німеческого мистецтва впродовж 14-літнього жидівсько-большевицького проводу.

САМОГУБСТВО БАЦІЛИЯМИ.

Асистентка будапештського бактеріологічного інституту, Осина Цвіткович, заявила велику кількість невідомих бацілій, щоб відобрати собі життя. В безнадійній стані відставили її до шпиталю.

ЗНАЙДЕНО 12 КІЛ. ШИРОКОГО ЗОЛОТА.

В Кошицях при будові палати Фінансової Дирекції згажен робітником Стахова вдарив об мідищу скриньку, приблизно пів метра довжини. Зараз на місці відчинив її і на велике своє здивування побачив, що із скриньки поспалося чисте золото, ваги 12 кіл. Золоті дукати походять із часів Ю. Подєбрядського. Догадуються, що скарб заховали гусити підчас воєн, або князь Фр. Ракович, що воював з Габсбургами. Вартість скарбу оцінюють на пів мільона Кч., але нумізматична його вартість далеко більша. Робітник одержить третину, а дві часті держава.

УКРАЇНОФУЗИН.

Два молоді київські, українські лікарі винайшли штучну кров, яку виробляють з розчинної солі і вживають її замість природної крові при переливанні (трансфузії крові). Цю штучну кров можна держати у скляних, замкнених цівочках цілі роки. Вона дуже подібна до природної крові. В найближчій часі будуть „українофузин“ виробляти в більшій кількості.

СТЕРИЛІЗАЦІЯ В ПОЛЬЩІ.

Еагенічне товариство перешле незбаром до міністерства суспільної опіки кілька законопроектів, що будуть внесені в новому сеймі. М. і. є проект закону про передешлює по-родичство, про лікарську опіку для новонароджених і про державні картотки здоров'я. В проекті про обмеження вилатків суспільної опіки передбачується стерилізація у відношенні до умово-недужих.

ЧУДНИЙ ПРИПАДОК З ГРОМОМ.

Один купець з Мадриду, що повертався доміл підчас великої бурі, завважив, прийшовши доміл, що згубив ключ. Кріпий його була даремию, бо ніхто — в таку бурю — його не чув. Тимчасом буря ще збільшилася. Купець швидко змок і хотів уже йти в готель, аж нараз ударив грим у замку і розторожив його. Купець задревів, а прийшовши до себе, міг зайти в хату.

ВОДЯНІ СИЛИ СВІТА.

Згідно з обчисленнями Американської, потужність водяних електричних світв збільшилася за 14 років на 140 відсотків. Коли ще 1920 р. потужність світових гідроелектричних рівня була 23 мільйон парових коней, то вже 1929 р. вона осигнула вартість 29 мільйон коней, 1926 р. 33 мільйон коней, 1930 р. 46 мільйон коней та 55 мільйон коней у 1934 р.

СКАНДАЛЬНА В'ЯЗНИЦЯ.

Румунська центральна влада перелала візитацію міської в'язниці в Кишиневі і викрила скандальні річи. Показалося, що директор в'язниці Гогу, дібравши собі довірених людей на становища дозорців, торгував в'язнів, спроваджував до свого мешканця арештантів та змушував піддаватися жінки і своєчасно арештованих осіб. Справою знявся місцевий прокуратор, який пересував усіх арештантів і арештував директора Гогу.

НА ВОЛИНІ ПОЯВИЛИСЯ ЦІЛІ СТАДА ДИКИХ.

В лісах маетку Порник, во-лодимирського повіту, появи-лися в великій кількості ди-ки, які нищать збіжжя і бара-болі. Дики стали на стількі зухвалі, що в білий день по-являлися на вулицях містечка Порник, чикаючи пострах серед мешканців. Шойно у-зброєний персонал міської сторожі протрав диків убива-ючи два з них.

ЧОЛОВІК БЕЗ СЛІПОЇ КИШКИ.

До лічниця в Роттердамі (Го-ляндія) прийшов моряк, що жалівся на величезні боли в кишках. Лікарі, по довгих ог-лядинах, прийшли до висно-вку, що він хорє на сліпу киш-ку і приготовали до опера-ції. На велике здивування за-примити вони, що моряковию бракувала цілкова сліпа киш-ка і що він ніколи не був оперований на неї. Цей випад-ок дуже зацікавив лікарів і ширіше вчені кола.

В ЯКІ ДЕРЕВА ВДЯРЮЮТЬ ГРОМИ?

Досліди проф. Дарка з лон-донського ботанічного інсти-туту виявили, що грім б'єть найрадіше в дуби. Рідше б'єть вдяряють у в'язи (берести), ще рідше в півні, потім у тополі, верби та ясени. Зате Дарк ні-коли не заперити, щоб грим ударив у березу або в бук. То-му радить, щоб підчас бурі ховатися, коли це можливо, тільки під берези й буки, а ніколи під дуби. Розуміється, що шєю радою слід покори-стуватися тільки тоді, коли людина мусить ховатися перед бурєю під деревом.

ПЛЕКАННЯ СРІБНИХ ЛИСІВ У НОРВЕГІ.

За 20 років від закладення першої фарми футеркових звірат у Норвегії скількість благородних лисів збільшилася з кількох сот штук на 320 тисяч штук, з чого срібні лиси-створять приблизно 300 тисяч. З кінця 1934 р. було у Норвегії 10,125 лисичих фарм, яких річна продукція дала 200 тисяч шкірок. Річну вартість лисичих шкірок оцінюють на кругло 25 мільйонів корон.

КОРАБЕЛЬ—МІСТО.

В Англії закінчують будову найбільшого англійського ко-рабля „Квін Мері“, що буде в дійсності плавучим люд-ським містом. Крім великої ка-пальни, на кораблі буде по-будований театр з модерною обробованою сценою, три кіна, маленька заліничка, тенісові корти, спортивні площі, гімна-стичні салі, плавальні і тим подібне. На кораблі знаходи-тиметься ціла вулиця зі скле-пани першорядних лондон-ських фірм. Словом, подо-рожі матимуть вповні вра-ження, що вони не знаходять-ся на кораблі, але в людсько-му, повному ріжних розри-вок, місті.

ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ КОРМИГОЮ.

В Барі на советському По-ділі арештували більшови-ків місцевого пароха, о. Се-вастіана Сабудинського, що перед кількома роками пере-шов з православія на като-ліцизм. Арештованого кудись вивезли.

ІТАЛІЙЦІ ВЖЕ ЗАНЯЛИ ВЕЛИКИЙ ШМАТ ЕТІОПСЬКОЇ ЗЕМЛІ

РИМ (Італія). — Під зарядом італійської армії в Африці опинилися північна смуга Етіопії, довга 90 кілометрів. Здобуте місто Адова укріплюють, бо воно має стати осередком дальших воєнних опе-рацій. Італійські частини наступають на „святю“ етіопську місцевість Аксум, відому з відступів, і на-діються, що вона буде здобута кождої хвилі. Етіоп-ці намагалися вже кількома наворотами відбити А-дову, але це їм не вдалося.

СЕЛЯНИ БІЛЯ ПЛУГА.

АДОВА (Етіопія). — Американський воєнний кореспондент звважує, що як тільки італійська армія заняла етіопську територію, населення відра-зу пристосувалося до зміненої ситуації так, якби нічого не сталося. Поглинувши на поля, всюди видно селян, як працюють і орють.

ВІДБУДОВУЮТЬ МІСТО.

АДОВА. — Здобуте й бомбардоване місто А-дова це мале, бідне й одверте містечко, що має я-ких 3,000 мешканців. По знищенню злязлося його відбудовувати на трохи модерніший лад.

МУСОЛІНІ ДАЛІ ВІДГРОЖУЄТЬСЯ.

РИМ. — Кажуть, що одно треба Мусолінієви признати: що він добре знає вдачу свого наро-ду і вміє промовити до його розуму і чувств. Гово-рячи до тисяч урядючих фашистських партій, він сказав до них: „Ви відповідаєте за характер і фі-зичну силу 1,200,000 молодих людей. Зробіть з них гостре вістря з найліпше вигартованої сталі. Хай хтось у відповідний момент почує їх смертоносну силу“. Оце є та мова, коротка і ядерна, яка хапає за серце Італійців.

ЖДУТЬ НЕТЕРПЕЛИВО НА ВІДПОВІДЬ ДИКТАТОРА.

РИМ. — Всі ждуть на останне слово Ліги На-цій, а ще більше на те, як на це зареагує Мусоліні.

ІСТОРИЧНІ ЗБОРИ ЛІГИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Збори Ліги Націй, що зачинають саме свої наради, матимуть твердий горіх до згрізнення, коли прийдеться їм затверджу-вати рішення Ради Ліги і признати Італію винувато-ю у викликаний війни з Етіопією, а разом з тим і ухвалювати економічні санкції проти неї. На-радами буде проводити Едвард Бенеш, чехословаць-кий міністер справ загарничних.

ФРАНЦІЯ ЗАКЛОПОТАНА.

ПАРИЖ. — Загальний сентимент народу не є за те, щоб вимушувати у війну проти Італії. Видно, що властива увага Франції ще й тепер звернена проти Німеччини, а не проти Італії й того, що ді-ється в Африці.

АНГЛІЯ НЕ ЗРОБИТЬ НІЧОГО НА ВЛАСНУ РУКУ.

ЛОНДОН. — Велика Британія намагаться на всі лади затвердити свою гегемонію на Середзем-ному морі. Вона готова навіть піти проти Італії війною, щоб задержати свою перевагу. Але пе-реконання є таке, що вона не повинна нічого ро-бити на власну руку, а тільки спільно з іншими дер-жавами, головню з Францією.

ЕКСПЕРТИ ПРО ВІЙНУ АНГЛІЗ З ІТАЛІЄЮ.

ЛОНДОН. — Обчислюють, що якби прийшло до війни між Англією й Італією, то Італія булаб зпочатку в кращій положенні, бо має велику летен-ську флоту і нею бомбардувала англійські при-стані. Але на довшу мету переважала морська сила Великої Британії й Італія булаб розгромлена. Але така перемога коштувалаб Англію дуже багато.

ГРЕЦІЯ ГОТОВА СТАТИ МОНАРХІЄЮ.

АТЕНІ (Греція). — Кажуть, що можна вже в найближчих днях надіятися повалення республіки і повороту Греції до монархії. Зважає тут і ан-глійський вплив. Англія хоче мати спокій у Греції і попертя, особливо тепер, коли заноситься на во-єнну завершу на Середземному морі.

З ТРАГЕДІЙ В СОВЕТАХ.

МОСКВА (Росія). — Советський трибунал у-знав, що молодий летун Ареф'єв знищив з роз-міслом три літаки, допускаючи підчас лету до краху літаків на те, щоб тим чином відомститися на советській владі за виселення свого батька (у присуді кається „кулак“) та за конфіскацію всьо-го його майна, що сталося в 1929 р.

У присуді подается, що молодий Ареф'єв став по виселенню батька завзятим комуністом та в-сюди вибивався на верх пильності і фєвності у вико-нуванні служби. Ставши летуном, він розбив один літак, а сам вилетів ціло. Потім те саме сталося другим наворотом. А як розбився третій літак, по-чали за Ареф'євом слідити. І це довело до судової розправи і засуду на смерть через розстріл. Суд, що видав засуд, відніс до молодих комуністів у Советчині з зазвном, щоб наглядати, чи між ними нема подібних „кисякових воргів“.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

Українського технічно-господарського Інституту позачасно навчатимуть при Українській Господарській Академії в Подєбрадах (Чехословаччина). Після закінчення Відділу дається титул економіста.

Проспекти та ціновик — безплатно.
Адреса
Ukrainsky Technicko-Hospodarsky
Institut,
Poděbrady, Tchechoslovaquie.

них зчинився переломок. Десять бомбометів мішали Мароканців із землею. Коло мене, майже стрімголов, сів на землю літак із запасними частями і механіком, який поміг мені витягнути мій апарат з ями. Мій літак був подравлений, але на диво обох ранених не трапила куля, хоча коло них в епітї всі пляшки були поторощені. Незабаром летів

(Важне оголошення кожної п'ятниці)

них зчинився переполох. Десять бомбометів мішали Мароканців із землею. Коло мене, майже стрімголов, сів на землю літак із запасними частями і механіком, який поміг мені витягнути мій апарат з ями. Мій літак був подравлений, але на диво обох ранених не трапила куля, хоча коло них в епітї всі пляшки були поторощені. Незабаром летів

я в товаристві десятиох літаків до лічниці. З мароканської оселі не було вже сліду. Бо заки я піднявся, десяток бомбометів стер село з лица землі.

— Михасю, я зробила тобі на твої імянини велику несподіванку.

— Ах, Наталю, що ж це таке?

— Зажди хвилиночку, я зараз надаягну!

